

עלון

יושב אוהלים

לומדים לחיות תורה

בלק תשפ"ו

יחד עם זאת, גם בנבואתו של בלעם היו דברים שלא היו קיימים בנבואת משה: בלעם היה יודע מי מדבר עמו, ומשה לא. בלעם היה יודע מתי הקב"ה מתכוון לדבר אליו, ומשה לא. בלעם היה מדבר עם הקב"ה בכל שעה שירצה ומשה לא.

ודברי המדרש צריכים הסבר, כי איך יתכן לומר שמעלת נבואתו של בלעם גדולה יותר מנבואת משה רבינו, ואפילו במשהו אחד?

וכדי להבין את הדברים, צריכים להסתכל על חייו הפרטיים של בלעם. המשנה באבות אומרת על תלמידיו של בלעם שהם בעלי עין רעה, רוח גבוה ונפש רחבה. מידות אלו מהוות את השורש של כל המידות הרעות, וזה מה שהנחיל בלעם לתלמידיו ושומעי לקחו.

בלעם לא ראה כל סתירה בין היותו יודע דעת עליון, נביא גדול שמדבר עם הקב"ה, לבין היותו אדם מושחת בעל מידות שפלות.

ומסביר הרמב"ם שלכן נתן בלעם את העצה להחטיא את בני ישראל על מנת לנצחם, כי אדם ישר וטוב לא יתן עצה להכשיל את השני. ורק אדם שפל עם מידות רעות כשל בלעם יכול לתת עצה מעין זו, וכשלו הרמב"ם: "ואין ספק בו שמי שזה דעתו, בזה תהיה פעולתו".

ועכשיו נוכל להבין את ההבדל בין נבואת משה לנבואת בלעם. ההבדלים שהביאו חז"ל לטובת נבואת בלעם הם שהוא יכל לדבר עם הקב"ה מתי שירצה, הוא ידע מתי הקב"ה עומד לדבר איתו, והוא ידע מי מדבר עמו, בעוד שלמשה לא היו דברים אלו.

אלא, אומר הרב אלישיב זצוק"ל, שדברים אלו הם לאו דווקא לשבח של בלעם.

בלעם היה כאמור איש שפל ומגונה, כל חייו היה הולך אחר תאוותיו ופורק כל עול. איך בכל זאת יתכן שאיש כזה יזכה לדבר עם הקב"ה? לכך נצרך בלעם לדעת מראש מתי מתכנן ה' לדבר עמו, הוא היה צריך לדעת

לכל היתה ידועה חולשתו הגופנית של הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, שכבר בצעירותו אמרו הרופאים שלא יאריך ימים. בסייעתא דשמיא גדולה זכינו שהרב חי עשרות שנים מעבר למה שחזו לו הרופאים, אך לא פעם נאלץ לעבור הליכים רפואיים שונים.

לאחר שהרב עבר ניתוח בליבו וחולשתו היתה רבה, נכנסו לביתו גבאי הצדקה של אחת הקופות כדי להתברך מפיו. כאשר עמדו לצלם את הביקור, מיהר אחד הנוכחים להניח לפני הרב אלישיב גמרא פתוחה, כדי שיראה בתצלום שהוא יושב ולומד, אבל הרב הוא הזיז מיד את הגמרא מלפניו, כשהוא קורא בחלחלה: זה שקר!

סיפור זה מעמיד באור נפלא את המעשה שאירע עם הרב לאחר פטירת אחת מבנותיו. הרב אלישיב היה טרוד על לימודו, עוסק בסעיפי החושן משפט של השו"ע, כאשר נכנסו להודיע לו על פטירת ביתו. הרב קם ממקומו, החזיר את כרך החושן משפט למקום, ומיד לקח לידיו את הכרך בחלק יורה דעה שעוסק בהלכות אבלות, וחזר ללימודו ללא הפסק כלל.

ואם לא הסיפור שהניחו מולו גמרא בשביל הצילום, עוד אפשר היה חלילה לחשוב שעשה זאת למראית עין.

בפרשתנו אנחנו נתקלים בדמותו של בלעם, שחז"ל קבעו על הפסוק: "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה", שדווקא בישראל לא קם אבל באומות העולם קם ואיזה, זה בלעם בן בעור, אשר עליו נאמר "יודע דעת עליון, מחזה ש-די יחזה".

ואמנם נבואתו היה בלעם נביא כמשה, אך אומר המדרש שהיו הבדלים בין נבואת משה לנבואת בלעם. שלושה דברים היו ביד משה שלא היו לבלעם: משה היה מתנבא בעמידה, ובלעם היה נופל כשה' מדבר עמו. משה היה מדבר פה אל פה לקב"ה, ובלעם לא היה מסוגל לכך, ואל משה הקב"ה היה מדבר נים אל פנים, בעו לבלעם היה מדבר במשלים.

העלון יוצא לאור לעילוי נשמת יעקב זאב בן צבי ז"ל

**העלון השבוע
הוקדש:**

לעילוי נשמת:

בנימין בן שמעון ז"ל, שרה בת אנשל ז"ל אסתר
הינדא בת יהודה לייב ז"ל, אליהו בן ישראל ז"ל,
צביה בת ישראל ז"ל, ברוך ברכני בן רחל ז"ל.

לרפואת:

בן-ציון בן דבורה,
אברהם צבי בן שרה,
בנימין בן אלישבע.

**בא גם אתה להיות שותף בהפצת
העלון ותזכה את יקירך:
4663MR@GMAIL.COM**

המשך המאמר - חיים תורה

מי מדבר איתו ומתי, ורק כשידע ורצה בכך, היה בלעם מכין את עצמו לקראת קבלת הנבואה. הוא היה מתנתק לרגע מהחיים שלו כדי לקבל את הנבואה, ואז חוזר לסורו ולמנהגיו הרעים.

ודאי שמשה רבינו היה מדבר עם הקב"ה בכל עת שירצה. אלא שכוונת חז"ל במה שאמרו "משה לא היה מדבר עמו בכל שעה שירצה", היא שמשה לא היה צריך רצון מיוחד כדי שהקב"ה ידבר עמו, הוא לא היה צריך לדעת מתי הוא ידבר, והוא לא היה צריך להכין את עצמו כראוי "לדעת מי מדבר עמו", כי הוא חי את החיים בצורה שהוא היה מוכן כל רגע לדבר עם הקב"ה, בלי שום הכנה או ידיעה מראש.

לבלעם היו רק חיי רוח רגעים ולא יותר, ובשאר הזמן היה מתהולל ופורק כל עול. לפיכך בלעם היה צריך לדעת כאשר הוא מדבר עם הקב"ה - מי מדבר עמו, ומתי ידבר, ורק בעת שירצה. כי היה עליו להתכונן לזה. אבל משה רבינו כל החיים שלו, חיי היום יום, נתמזגו ונתערבו עם רוח ביהמ"ד והאוהל מועד.

כמה מתוק הוא פירוש זה, ובפרט כשהוא נאמר מפי הגרי"ש אלישיב זצוק"ל שחי את כל חייו כשהוא מחובר לתורה כל רגע ורגע. וכמה מחייב הוא הפירוש הזה כלפינו, אנו שרוצים להיות מתלמידיו של משה רבינו, ולא חלילה מתלמידי בלעם.

כמה עלינו לדאוג לכך שכל חיינו יהיו לאור התורה ושהחיבור לתורה ולנותנה לא יפסקו ביציאה מבית המדרש או בית הכנסת, אלא ילוו אותנו כל הזמן. שלא נהיה רק מלומדי התורה, אלא שנזכה לחיות תורה.

שמוך על קשר

יושב אוהלים
לומדים לחיות תורה

להזמנת שיחות וקבלת תכנים נוספים:

מייל: 4663MR@GMAIL.COM

קו התוכן: 0733-578-562

שלוחה 1 - שיחות

שלוחה 2 - מסד קצר

שלוחה 9 - השארת הודעה

חפשו את הרב מנחם ריביץ גם ב:

על מנת לוודא שאתה לא מפספס כלום,
מומלץ להירשם לרשימת התפוצה.

שמוך אצלך

לא באנו לעולם רק כדי
ללמוד תורה,
באנו כדי לחיות תורה!

**הירשם לרשימת התפוצה
והעלון יגיע ישירות לתיבת
המייל שלך:**

4663MR@GMAIL.COM

כלים לחיים

מסע מרתק לחשיפת
הכלים לחיים שטמונים
בכלי המשכן השונים.

הופכים למקדש חי

שיחה עוצמתית למוסדות ובתי כנסת
עם כלים מעשיים לשינוי ובליווי סיפורים מעוררים.
הצטרפו למסע שבו נהפוך את כלי המקדש לכלים לחיים.
ותרכשו את "כלי העבודה" בדרך להגשמת תכליתכם העליונה.

בליווי מצגת
להמחשה חיה

לצפיה בתקציר

להזמנות: 052-7134663 \ 4663MR@GMAIL.COM